

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
8 decembra 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 49

70 godišnjica prve sokolane, koju je Praškom Sokolu podigao Jindřih Figner

Sutra, u sobotu dne 9. o. m. navršava se 70 godina otkada je predana svrsi prva sokolska vežbaonica, podignuta žrtvama pojedine braće a najviše starešine Fignera. Ovo je bila prva društvena vežbaonica u nekadašnjoj Austriji.

Kada je godine 1862 bio osnovan Praški Sokol, kao prva sokolska jedinica, počeo je da vežba u četiri odeljenja u vežbaonici u Panjskoj (Gospodskoj) ulici, u kojoj je imao svoju telovežbačku školu Jan Malipetr, čiji su daci većinom sačinjavali ne samo prvi sokolski prednjački zbor nego i također veći deo vežbača. Odmah u početku nakon nekoliko vežbačkih

lan. Čak i toliko originalan, da su mu to mnogi od njegovih savremenika predbacivali kao veliku manu. U doba tvrdih i tesnih ovratnika te zapetih haljetaka, nosio je košulju sa mekim i otvorenim ovratnikom. U šezdesetim godinama prošlog stoleća nagovorio je svoju ženu, da je dala otstrići pletenice, svoju kćerku Renatu nije dao krstiti, a u društvo uveo ju je malom posetnicom, na kojoj je bila napisana filozofska rečenica: „Mislim, ovdje sam!“ Zato je i zamisao gradnje, koju je htio da podigne, bila originalna. Pozvao je članstvo Sokola, da samo uredi zemljište i iskopa temelje za svoju vežbaonicu. Prvog dana ovog dobrotvoljnog rada pozvao je i glazbu, koja je svirala rodoljubne pesme, a kao prvu, pesmu: „Naprej zastava Slave!“, sastavni deo današnje jugoslovenske državne himne. Razume se, da je na taj dan došla na gradilište velika masa Pražana da vidi taj do onda još nevideni prizor. Ovo je bio prvi primer sokolske radne dužnosti, a moguće i prvi spontani izražaj simpatija čeških Sokola jugoslovenskom narodu, koji je živio onda podeljen na tri plemena u tri države.

Unutrašnja i vanjska arhitektura ove gradnje pokazuje, da je i dr. Miroslav Tirš u projekat uložio mnogo, i to ne samo kao telovežbeni stručnjak, nego i kao velik prijatelj antike. Gradnja je napredovala za ono doba upravo rekordno, iako nije bila građena iz betona i gvožđa, jer to onda u građevinskoj tehnici nije bilo još poznato. Ipak, ponosna zgrada stoji još i danas.

Kroz prostorije zgrade, kojoj u sobotu 9. decembra o. g. ističe 70 godina otkada je podignuta, stupala je istorija sokolska. Odatle je 1865 krenuo Fignerov sprovod, odatle je krenuo i sprovod s lešom dr. Miroslava Tirša 19 godina kasnije, u tim prostorijama održana je prva prednjačka škola, tu su počela najpre da vežbaju sokolska deca u tečaju dr. Musila, tu su počele vežbati najpre Sokolice kao Telovežbeno društvo gospoda i gospojica, tu je uskrsnuo na skupštini 1895 sokolski prosvetni rad, tu je održan i poslednji VII sokolski sabor, koji je doneo važne odluke o programu sokolskog rada u novom dobu, odatle je pre dve godine krenuo na svoj večni put zaslužni naslednik Fignera starosta ČOS brat dr. Josip Šajner. U toj zgradi vladao je svojom gvozdenom pesnicom dugogodišnji i zaslužni načelnik ČOS brat dr. Jindra Vanjiček — jednom rečju — nije bilo značajnijeg sokolskog događaja, koji se ne bi bio bar dotaknuo zidova ove istorijske zgrade. Odatle će u sobotu biti prenošen putem radia i prvi deo jubilarnih svečanosti, na kojima će govoriti starosta Praškog Sokola br. dr. Jaroslav Urban, primator Velikoga Praga gradonačelnik br. dr. Baksa i starosta ČOS brat dr. Stanislav Bukovski.

lan. Čak i toliko originalan, da su mu to mnogi od njegovih savremenika predbacivali kao veliku manu. U doba tvrdih i tesnih ovratnika te zapetih haljetaka, nosio je košulju sa mekim i otvorenim ovratnikom. U šezdesetim godinama prošlog stoleća nagovorio je svoju ženu, da je dala otstrići pletenice, svoju kćerku Renatu nije dao krstiti, a u društvo uveo ju je malom posetnicom, na kojoj je bila napisana filozofska rečenica: „Mislim, ovdje sam!“ Zato je i zamisao gradnje, koju je htio da podigne, bila originalna. Pozvao je članstvo Sokola, da samo uredi zemljište i iskopa temelje za svoju vežbaonicu. Prvog dana ovog dobrotvoljnog rada pozvao je i glazbu, koja je svirala rodoljubne pesme, a kao prvu, pesmu: „Naprej zastava Slave!“, sastavni deo današnje jugoslovenske državne himne. Razume se, da je na taj dan došla na gradilište velika masa Pražana da vidi taj do onda još nevideni prizor. Ovo je bio prvi primer sokolske radne dužnosti, a moguće i prvi spontani izražaj simpatija čeških Sokola jugoslovenskom narodu, koji je živio onda podeljen na tri plemena u tri države.

Unutrašnja i vanjska arhitektura ove gradnje pokazuje, da je i dr. Miroslav Tirš u projekat uložio mnogo, i to ne samo kao telovežbeni stručnjak, nego i kao velik prijatelj antike. Gradnja je napredovala za ono doba upravo rekordno, iako nije bila građena iz betona i gvožđa, jer to onda u građevinskoj tehnici nije bilo još poznato. Ipak, ponosna zgrada stoji još i danas.

Kroz prostorije zgrade, kojoj u sobotu 9. decembra o. g. ističe 70 godina otkada je podignuta, stupala je istorija sokolska. Odatle je 1865 krenuo Fignerov sprovod, odatle je krenuo i sprovod s lešom dr. Miroslava Tirša 19 godina kasnije, u tim prostorijama održana je prva prednjačka škola, tu su počela najpre da vežbaju sokolska deca u tečaju dr. Musila, tu su počele vežbati najpre Sokolice kao Telovežbeno društvo gospoda i gospojica, tu je uskrsnuo na skupštini 1895 sokolski prosvetni rad, tu je održan i poslednji VII sokolski sabor, koji je doneo važne odluke o programu sokolskog rada u novom dobu, odatle je pre dve godine krenuo na svoj večni put zaslužni naslednik Fignera starosta ČOS brat dr. Josip Šajner. U toj zgradi vladao je svojom gvozdenom pesnicom dugogodišnji i zaslužni načelnik ČOS brat dr. Jindra Vanjiček — jednom rečju — nije bilo značajnijeg sokolskog događaja, koji se ne bi bio bar dotaknuo zidova ove istorijske zgrade. Odatle će u sobotu biti prenošen putem radia i prvi deo jubilarnih svečanosti, na kojima će govoriti starosta Praškog Sokola br. dr. Jaroslav Urban, primator Velikoga Praga gradonačelnik br. dr. Baksa i starosta ČOS brat dr. Stanislav Bukovski.

Pozdravi Savezu SKJ

Povodom 1. decembra, našeg državnog i sokolskog praznika, Savez SKJ, pored mnogobrojnih čestitaka od strane naših jedinica, primio je i sledeće čestitke:

ČESTITKE ČEŠKOSLOVAČKE OBCE SOKOLSKE

Prag. — Verni vernima u bratskom savezu slavimo s Vama praznik oslobođenja sa celim Sokolstvom.

Starosta:
Dr. Bukovski, s. r.

ČESTITKA STAROSTE BRATA ZAMOJSKOG

Varšava. — Na ovaj značajni dan sa svima sam Vama sa srcem!

Starosta:
Adam Zamojski, s. r.

ČESTITKA SAVEZA RUSKOG SOKOLSTVA

Prag. — Radosni smo što Vam možemo uputiti u ime Ruskog Sokolstva iskrene pozdrave i želje o 15-godišnjici oslobođenja Jugoslovenskog naroda i države.

S bratskim pozdravima: Bud zdrav! Zdrav!

Tajnik: Zam. starešine:
Hitkov, s. r. A. G. Viničuk, s. r.

Kip Nj. Dis. Prestolonaslednika Petra, starešine našega Sokolstva, koji je postavljen u novom domu Sokolskog društva Zagreb I; rad prof. Franje Kršinića

II pokrajinski slet u Sarajevu

Na Vidovdan 1934

Sarajevo će u junu 1934 biti svedok jedne retke nacionalne manifestacije kakve ovaj grad nije zapamtio od svoga postanka. Sokoli ovih krajeva priređuju taj dan veliki pokrajinski slet, koji će biti najveća manifestacija Sokolstva našeg Juga. Taj slet ima svoje veliko značenje i za Sokolstvo i za čitav ovaj patriotski kraj. Tim sletom će sarajevska Sokolska župa proslaviti 25-godišnjicu svog opstanka i slet će biti jedna dostojanstvena apoteoza onih velikih preglaštava i žrtava koje su Sokoli ovih krajeva uložili u vršenju svoje sokolske i patriotske dužnosti. Te žrtve niti su bile malene niti neznatne. Sokolstvo ovih krajeva broji heroje i borbenike na svim onim mestima gde je trebalo dati žrtve za Slobodu i Ujedinjenje. Pokrajinski slet na Vidovdan oživljuje sećanja i pijetet na te mnogobrojne sokolske žrtve. Medutim ovaj slet ima i šire nacionalno značenje, jer će se njime proslaviti i 20-godišnjica onoga velikog i istorijskog dana, kad je u Sarajevu oglašen početak poslednje i velike borbe za slobodu. Stoga će na taj dan biti sa Sokolima sav narod ovih krajeva, koji je časno odužio dug prema Slobodi i Otadžbini.

Pored pošte prošlosti i herojima Sokolima, koja će napunjeti uvek novim idealizmom nove sokolske generacije, ovaj slet će biti i revija novoga sokolskoga rada i izraz novog budenja sokolskog duha. Taj sarajevski slet će biti sav u znaku novog Sokolstva, koje se probudilo na život baš u ovim krajevima i baš na ovom terenu pokazuje znakove neobične vitalnosti i otvara izgleda na slavu budućnost jugoslovenskog Sokolstva. Seosko Sokolstvo prvi put će da poklikne ovako snažno baš na ovom sarajevskom sletu. Veliko sokolsko delo na selu ovih krajeva videće se u svojoj veličini na ovom velikom sokolskom i narodnom skupu na Vidovdan 1934. Tim sletom će Sokolstvo odlučno i definitivno kročiti u novu eru, eru veličanstvenog zamaha na kulturnom podizanju sela i time celog naroda. Ono će u toj eri biti putokaz i voda za sav narod, za sve njegove nevolje, za sva njegova duhovna stremljenja; ono će postati uistinu vod celog naroda i njegov duh

će prodrati u sve manifestacije narodnog života. Ići će se u susret jednoj srećnijoj sokolskoj Jugoslaviji.

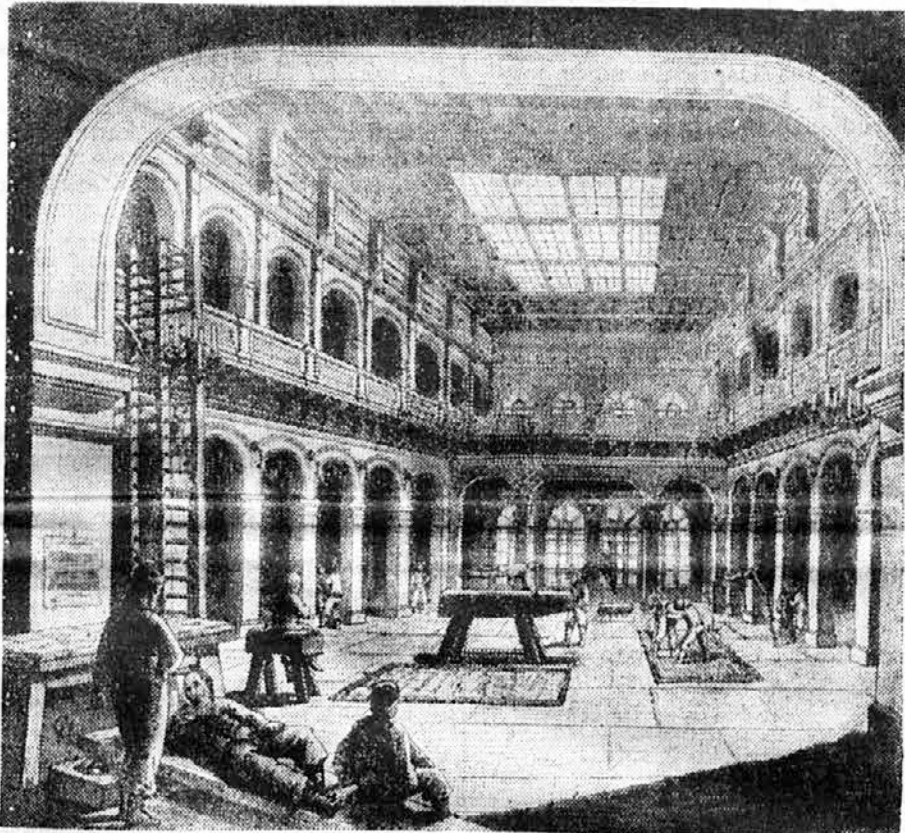
U tome je veliko značenje sarajevskog sleta i za Sokolstvo i za jugoslovenski narod. Ta velika reč treba da se rekne na onom istom mestu na kome je pre dvadeset godina progovorila narodna stihijska volja za slobodom. I ne slučajno. Sarajevo, u svome spletu vera i plemena, najbliži centar onih krajeva gde se kovala naša narodna tradicija i gde je najžešće vrelo naše viteštvo, pozvano je da izvrši veliku ulogu u stvaranju naše nove Jugoslavije. Sarajevski slet će pokazati koliko je Sarajevo svesno te svoje misije. A nosilac i izvršitelj te misije biće Sokoli, koji su u ovim krajevima već stali na čelo narodnog života da ga sutra povedu u lepšu i srećniju budućnost.

Zbog te velike vizije, zbog tih radosnih uzdanja zovemo Vas sve u naše istorijsko sokolsko Sarajevo!

Jesam li poslao pretplatu? za sokolske listove?

Francuzi za odgodu međunarodnih takmičenja u Budimpešti

Kako Unija francuskih gimnasta priređuje na Duhove naredne godine u Dizonu svoj godišnji slet, dakle istoga dana kada se drže u Budimpešti i međunarodna takmičenja, to je učešće najboljih franc. gimnasta na takmičenjima u Budimpešti postalo sada problematično. Zato je vodstvo Unije odlučilo da zamoli Međunarodnu gimnastičku federaciju, da se takmičenja u Budimpešti odgode za nekoliko dana, kako bi se time omogućilo da istima učestvuju i francuska vrsta. Do sada međutim ovo pitanje još nije rešeno, a pitanje je također, da li će takmičenjima u Budimpešti učestvovati i francuske gimnastičarke.

Unutrašnji izgled prve sokolane, koju je Praškom Sokolu sagradio Jindřih Figner

satova, pokazalo se je, da je Melipetrova vežbaonica premalena i da ne odgovara potrebama te da samo koži daljnji razvoj i napredak novog društva. Već onda u prvim mesecima rada novog društva pokazala se je u punom svetlu besprimerna poštivost i skromnost prvog starešine Jindřih Fignera. On je stoga sam našao i iznajmio za Sokol veću i udobniju dvoranu u gostioni »Apolo« u Ječnoj ulici, i darovao društvu, zatajivši svoje ime, veliku sumu za nabavku najpotrebnijih vežbačkih sprava. Praški Sokol proživio je od godine 1862 do 1863 jedan od najboljih perioda svog razvoja, ali nažalost morao je i ove prostorije da napusti, kada su kaluderice kupile ceo kompleks kuća, a među ovima i onu u kojoj je bila i sokolska vežbaonica, osnovavši u ovim zgradama kasnije svoju školu za devojke. Na taj način našao se je Praški Sokol na ulici, bez krova, baš u vreme svog punog razvoja i napretka. Kako međutim nije mogao da nađe drugo mesto za vežbanje, bila je pretila opasnost da prestane radom. Sve veće dvorane u Pragu doduše nudene su Sokolu s veseljem na upotrebu, ali samo od proleća do jeseni, dok za zimu, kada su se redale zabave jedna za drugom, koje su donosile lep prihod, nije niko htio da iznajmi svoju dvoranu, jer Sokol nije mogao da plati toliki najam, koliko su donosile vlasnicima dvorana raznovrsne zabave i igranke. Postojala je dakle alternativa — ili naći na koji god način odgovarajuću dvoranu ili prestati radom. Ali, na žalost, iznajmiti gde god kakvu dvoranu nije bilo moguće.

U ovakvim okolnostima odlučio se je prvi starosta Sokola Jindřih Figner na jedan odvažan ali i neotkloniv čin, da spasi opstanak društva. Pored ruševina starih šančeva Novog mesta, u blizini Zitnog tornja, kupio je malu kućicu s velikom baštom, gde je odlučio da sebi sagradi skromnu stambenu kuću, a u njoj za mili mu Sokol veliku vežbaonicu sa svim uređajem tadanjeg doba. Kako je Figner

te ma gde na svetu. To je bila velika dvorana, razdeljena antičkim stupovima na tri lade, unaokolo koje je u visini prvog sprata bila postavljena prostrana galerija. Dvorana bila je osvetljena plinom i grejana toplim vazduhom. U podrumu imala je uređene garderobe s kupatilom i tušom; dakle sav komfor i najmoderniji uređaj onog doba.

U ovu veliku zgradu nije Figner uložio samo svoj dosta veliki imutak, već i sav kredit, koji je uživao kao poznat i cenjen trgovac te kao ravnatelj čuvene osiguravajuće banke i konačno kao stručnjak u finansijskim pitanjima. Ova zgrada bila je iznajmljena Praškom Sokolu pod tako povoljnim uvetima, da je to ličilo na kraljevski poklon. Praški Sokol imao je naime da plati Figneru jednu trećinu od sakupljene članarine, dok je dve trećine članarine mogao zadržati za sebe. U praksi to je značilo, da ako Sokol bude sakupio članarinu, da tada neće ni platiti najma. Pri tome Figner je još preuzeo na sebe i brigu da sam snosi trošak za grejanje, osvetljenje i čišćenje, dakle drugim rečima: Figner je sam izdržavao Sokola. Razumljivo je, da su se zbog toga brzo pojavile i finansijske poteškoće, osobito kada je Figner bio pogođen velikim gubitcima i kada je izgubio svu svoju zaradu zbog krize osiguravajućih društava, čiji je bio generalni zastupnik za Češku već dugi niz godina. On je doduše bio postao i direktor Češke hipotekarne banke, ali u ono vreme ta je funkcija bila počasna i nehonorisana. Razumljivo je dakle, da kada je prerano umro, — 1865 tek u 44 godini života — nije ostavio nikakvog imutka, naprotiv, dosta dugova na zgradi, koju je podigao. Ali Fignerova poštivost nije ostala osamljen primer. Njegovi saradnici i članstvo Praškog Sokola sakupili su između sebe potrebnu sumu, kupili kuću i time svome društvu za uvek obezbedili mogućnost rada.

Jindřih Figner bio je inicijativan i u svemu što je poduzimao origina-

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Stručni savet ČOS

Najviši organ českoslovačkog Sokolstva za rešavanje stručnih pitanja, koja su do sada odvojeno rešavala muški i ženski prednjački zbor ČOS, je stručni savet ČOS. Ovome savetu pripada da raspravlja i zaključuje o sustavu i telovježbačkoj terminologiji, da odobrava obavezne priručnike za prednjačke škole, da predlaže obavezna stručna književna pomagala za stručne knjižice prednjačkih zborova i slično. Pretnednik stručnog saveta je svaki načelnik ČOS, njegova zamena pak je svaka načelnica ČOS. Sadašnji stručni savet sačinjavaju članovi iz reda najboljih českoslovačkih sokol radnika, i to: načelnik ČOS br. dr. Miroslav Klinger, načelnik ČOS sestara Marija Provaznikova, dalje bivša načelnica ČOS s. Milada Mala te sestara: Ružena Mahalova, Blažka Kržižova, Sofija Girtlerova i Ema Zemanakova, i braća: Tesarž, dr. Augustin Pehlant, František Erben, Bohumil Havcl, V. Pelcibauer, Ukupno savet broji 12 lica. Savet deluje prema posebno donesenom i odobrenom pravilniku, koji tačno određuje sve funkcije pojedinih njegovih planova.

Priprava vrste ČOS za međunarodna takmičenja u Budimpešti

Kako je definitivno odlučeno da ČOS učestvuje na međunarodnim takmičenjima u Budimpešti u maju naredne godine s jednom takmičarskom vrstom, to je načelnstvo ČOS odredilo za dan 14 januara izbirna takmičenja, koja će se održati u Pragu u Tirševom domu, a na kojima će se između do sada prijavljenih kandidata za takmičenje izabrati najbolji, koji će se zatim stalno i naročito pripravljati za pomenuta takmičenja u Budimpešti. Kroz ovo vreme međutim do 14 januara, do roka izbirnih takmičenja, svi prijavljeni kandidati za ova takmičenja temeljito se prijavljuju. — Ova pripravljanja vrše se na tri mesta, i to u Brnu, Pragu i Zvolenu, a počela su u nedelju 27 novembra te će se do izbirnih takmičenja održavati svake nedelje. U Pragu ove priprave vodi br. Josip Čada i František Erben, poznati takmičari i treneri, u Brnu pak načelnik Sokola I br. Zezula, a u Zvolenu br. Koutni. Među kandidatima za ova međunarodna takmičenja pominjemo, pored starije braće Hudeca, Vesseloga, Leflera, Gajdoša i Tintjere, još i sledeće: Tobijaša i Vjeheta iz Mlade Boleslave, Hospodku iz Nem. Broda, Kolingera iz Roudnice, Baroha i Povšila iz Bubenca, Brazdu, Novotnoga, Tikala iz Vinograda, Benišeke iz Val. Meziržiči, Sahohilova iz Zlina, Komareka iz Napajedela, Nastoupila i Sladečka iz Bratislave, Ajhlera iz Brna, Petračka iz Banjske Bistrice te Hudeca M. i Severinija iz Zvolena.

Pripreme takmičarka ČOS za Budimpeštu

Pored muške takmičarske vrste, međunarodnim takmičenjima u Budimpešti učestvovala je također i jedna ženska vrsta ČOS, koja je počela s pripremama za pomenuta takmičenja pre nekoliko dana. Ove pripreme podeljene su tako, da najbolje vežbačice iz Češke vežbaju u Pragu pod vodstvom sestara Štetkove, a one iz Moravske u Przerovu pod vodstvom sestara Peškove. Također i za ovu žensku vrstu održane se izbirna takmičenja, na kojima će se definitivno formirati vrsta za Budimpeštu.

Tirševih maraka prodano 150,000,000

Prošle Tirševe godine i za vreme IX svesokolskog sleta u Pragu českoslovačka poštanska uprava bila je izdala naročite poštanske marke po 50 českoslovačkih para te p. 1, 2 i 3 česke krune s Tirševim likom. U svemu bilo je izdato 150,000,000 komada maraka. Kako sada javljaju českoslovački listovi, sva je ta naklada maraka potpuno rasprodana, a što ujedno znači, da je za Tirševe poštanske marke vladalo veliko zanimanje.

Posebni sokolski biografski list

Svojedobno smo bili izvestili, da českoslovačka sokolska društva drža u svojim rukama većinu českoslovačkih kinematografa uopće, pa je već pre nekoliko godina kod ČOS bio osnovan i posebni kinematografski otksek, koji je izdavao i svoje naročito glasilo, a koje je međutim prestalo da izlazi pre neko dve godine. Kako se je ipak pokazala potreba da se nastavi izdavanjem toga lista, bio je donešen i zaključak u tom smislu, nakon koga je opet izišlo nekoliko brojeva ovog lista. Sada se pak namerava da se izda i poseban sokolski biografski kalendar za 1934 godinu.

Kako je sa sokolskim domovima i vežbaonicama u českoslovačkom Sokolstvu

Českoslovačko Sokolstvo ima danas oko 3.200 društava i četa, pa će naše čitače stoga zastalno zanimati, kako stoji českoslovačko Sokolstvo u pogledu vežbaonica, a naročito pak, koliko českoslovačkih društava ima svoj vlastiti krov. U nas, u Jugoslaviji, ima danas preko 2000 sokolskih jedinica, od kojih svoj vlastiti krov ima jedva jedna desetina. Českoslovačko Sokolstvo međutim ima do sada u uporabi 900 sokolskih domova; u školskim vežbaonicama vežba 487 društava, u gostioničarskim prostorijama pak kao i po raznim salama i dvoranama vežba 1483 jedinice, a po ostalim prostorijama 117 jedinica. Bez ikakve vežbaonice bilo je 110 društava, što je relativno prilično velik broj. Iz toga dakle vidimo, da ogromna većina, skoro 95% svih sokolskih društava, ima prostorije za vežbanje. Naravno, rad bi se pri tome htelo da kritički oceeni stanje svih vežbaonica, naime sa stručnog, higijenskog i drugog gledišta, bi se taj postotak svakako znatno smanjio. — Ipak, i u tom pogledu stanje se je poslednjih godina znatno popravilo. Najslabije pak u ovom pogledu stoje mala pokrajinska društva, koja broje 50 do 100 pripadnika, a koja nemaju ni domova ni sredstava da bi ih u doledno vreme mogle podignuti. Ova su društva stoga ponajviše upućena na razne gostioničke prostore, a što često znatno preči pravilno delovanje društva iz mnogih razloga. Ipak, općenito uzevši, broj sokolskih domova u Českoslovačkoj prilično je velik. Vidimo, da samo ima jedna trećina društava već svoj vlastiti krov. Prema iskazima statistike, svake godine podigne se novih 50—70 domova, pa se prema tome može očekivati, da će za 10 godina već svako drugo českoslovačko društvo imati svoj sokolski dom.

Zanimljivo je znati također, koliko od tih sokolskih vežbaonica i domova otpada na pojedine českoslovačke pokrajine. Najjače i najstarije Sokolstvo je u Češkoj, zatim sledi ono u Moravskoj i Sleskoj, a za ovima dolazi ono u Slovačkoj i Potkarpatskoj Rusiji. U Češkoj, gde deluje 1912 društava, danas ima 544 sokolskih domova; u školama vežbaju 264 društva, u gostionicama 1023, u raznim drugim prostorijama 41, a bez vežbaonice su 53 društva. U Moravskoj i Sleskoj, gde deluje 1038 jedinica, bez vežbaonice ih je 41, a sokolski dom ima ih 397; u školama vežba 156 jedinica, u gostioničkim prostorijama 410, a u raznim prostorijama 43; 9 društava pak ima čak i po dve vežbaonice. U Slovačkoj, gde je Sokolstvo počelo da deluje pred jedva dobrim 10 godina, postoji danas 146 društava, od kojih 32 imaju svoj vlastiti dom, a od ostalih vežbaju 44 u školskim vežbaonicama, 31 u gostionicama i 25 u drugim lokalima.

Glazbeni otksek ČOS

Za glazbena stručna pitanja, ukoliko su ova u vezi s provadanjem sokolskog uzgojnog programa, bio je pri predstelnstvu ČOS osnovan naročiti glazbeni otksek, kome predsedava sadašnji glazbeni referent ČOS br. inž. Sourek. Pored njega saraduju u ovom otkseku: načelnstvo članova i načelnstvo članica, prosvetni odbor te priredivački otksek, dalje stručnjaci na glazbenom polju Jaroslav Kržižka, skladatelj, zatim dirigent Češke filharmonije Fr. Stopka, poznati sokolski komponista K. Matjevovec, dr. František Siksta, te Fr. Vržeštan. Otksek ima za zadatak da se brine za glazbenu pratnju i da ih kritički prosuduje, a naročito za pratnju pri velikim sokolskim priredbama, kao i uopće da rešava sva glazbena pitanja, koja su u vezi sa Sokolstvom.

Dokle doviđ fanatizam i neprijateljstvo

Poznato je da se protivnici sokolskog pokreta posvuda služe i najnedostojnijim sredstvima. Jedinствен je međutim slučaj osvete, koji je zadelo Sokolsko društvo Francijske Toplice u Slovačkoj. To je društvo odmah po prevratu uzelo u najam malu drvenu i samo delomično ozidanu baraku, u kojoj je radilo. U predvečerje českoslovačkog praznika 28 oktobra priredilo je to društvo u svojoj dvorani lepo uspele akademiju, a na sam dan 28 oktobra, nakon povorke kroz mesto, imala se je u toj vežbaonici održati svečana proslava državnog praznika. Ali tik pred početkom povorke pojavio se je u vežbaonici požar, koji je bio potaknut i koji je mahom zahvatio svu baraku i uništio je. Ipak je društvo, čim je ugušilo vatru na ruševini, unatoč tju svojoj velikoj nesreći, priredilo predviđenu svečanu povorku kroz mesto.

Sokolske proslave 1 decembra

15 godišnjica Ujedinjenja naše Sokolstvo proslavilo je u celoj zemlji najsvečanije

Petnaestgodišnjicu našeg Ujedinjenja dne 1 decembra o. g. proslavilo je naše Sokolstvo diljem cele otadžbine najsvečanije. Svugde, bilo u gradovima, varošicama ili selima, naše su sokolske jedinice ovaj najveći i najznačajniji datum u istoriji našeg naroda najdostojnije proslavile i uveličale svečanim sadržajem, predavanjima i akademijama i sličnim, nastojeći, da u granicama svoje mogućnosti i mesnih prilika sve to izvedu prema određenu sokolskom programu najlepše i najsvečanije. Naročito je ova proslava bila svečano izvedena u našim centrima: Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, zatim u Novom Sadu, Sarajevu, Skoplju, Cetinju, Splitu, Subotici, Osijeku, kao i u svim drugim većim i manjim mestima, da za njima nikako ne zaostanu ni naša sela, pa ni ona najzabačenija. Za taj veliki dan svaka naša jedinica pripremila se je što je bolje mogla, jer je taj dan i najveći sokolski praznik.

Izvestiti međutim o svim tim proslavama posebno i pojedince, pa i samo u najkraćem obimu, u našem listu tehnički je upravo nemoguće; ta ovaj naš najveći narodni i sokolski praznik proslavilo je preko 2000 sokolskih jedinica! Donosimo stoga samo jedan deo tih izveštaja, koji su nam prvi pristigli, a i to u opsegu, u kome nam je bilo najmoćnije.

LICKO PETROVO SELO.

Naše Sokolsko društvo proslavilo je na svečan način dan Ujedinjenja. Nakon otluženog blagodarenja, održana je u osnovnoj školi svečana akademija, koja je bila dobro posećena. Dvorana je bila ukusno dekorisana i iskićena. Starosta brat dr. J. Jambrec održao je dirljivo predavanje o značaju prvog decembra. Zatim je održana akademija od više uspešnih točaka. Na koncu su položili članovi i članice svečani zavet. Iza akademije bila je svečana sednica upravnog odbora, a na večer igranka, koja je protekla u veselom raspoloženju.

OSTRELIJ. — Sok. društvo Oštraj proslavilo je praznik Ujedinjenja na svečan način. U 11 sati pre podne održana je svečana sednica s pozdravnim govorom starešine br. Jovana Meseldžića, a nato je pevački hor otpevao državnu himnu. Svečanost je završena s pesmom »Hej Sloveni«.

Na večer u 20 sati održana je akademija s biranim i uspešnim programom. Uspех моралан и материјалан био је врло добар.

DARUVAR. — Ovdašnje Sokolsko društvo proslavilo je na svečan način dan ujedinjenja. Posle obavljenog blagodarenja u svim crkvama i bogomoljama pred sokolanom se formirala povorka, koja je na čelu s muzikom pošla do stana br. starešine po zastavu. Zatim je u dvorani pivovare otvorena svečana sednica Sokolskog društva. Sednicu je otvorio starešina Sokolskog društva br. Gold pozdravivši prisutnu braću i sestre i ostala građanstvo. Zatim je pročitao poslanicu SSKJ. O značenju 1 decembra govorio je okružni prosvetar br. Pejović. Na kraju sednice obavljena je zakletva novih članova i članica i prevode nje podmlatka u naraštaj. — Uveče istoga dana održana je svečana sokolska akademija u dobro posećenoj dvorani Pivovare. Goste je pozdravio starešina br. Gold, a posle otvorenje drž. himne redale su se gimnastičke vežbe deca, naraštaja, članova i članica. Muzika je također dala jednu točku (potpuri narodnih motiva). Posle akademije razvio se ples.

LOZAN. — Naš veliki narodni i sokolski praznik 1 decembra proslavila je naša Sokolska četa svečanom akademijom. Brat Emil Kavgić izneo je u svom govoru historijski značaj 1 decembra po naš narod. Članovi su položili sokolski zavet. Himna. Nastupili su naraštajci s prostim vežbama, zatim su deklamovali u zboru »Sokoli smo« od J. Udickog. Lep utisak

Kako su proslavila českoslovačka društva Tirša

Iz izveštaja podnetih na zadnjoj sednici prosvetnog zbora ČOS vidi se, da je proslava 100-godišnjice Tirševog rođenja u svoj Českoslovačkoj, a naročito u sokolskim društvima, po svemu uspela najlepše. Statistika o tome kaže nam, da je 2.111 društava održalo o Tiršu 8.219 govora u vežbaonicama, nadalje, da je 2.413 društava održalo 5.000 predavanja, a 2.193 društava zapalila su u predvečerje Tirševe 100-godišnjice rođenja kresove, kojih je bilo u svoj državi zapaljeno oko 2.400. Ali tu značajan godišnjicu osnivača Sokolstva proslavljali su i na drugi način. Tako je na pr. 118 društava priredilo razne izložbe, 295 društava održalo je zborovanja, 73 društava preduzela su poučne pešačke izlete u mesta gde je Tirš delovao, a nad 300 jedinica svoje sokolske domove, vežbališta, gorske kuće, taborišta, igrališta, kupališta i t. d. nazvalo je Tirševim imenom. Pored toga, Tirševim imenom bilo je okršteno u raznim krajevima Českoslovačke 54 trg, 334 ulice, 69 javnih vrtova, 11 mostova, 10 škola, 15 predela mesta, 10 rečnih obala, 13 drvoreda, 56 vežbališta i t. d.

ostavila je vežba s pevanjem »Sate« koju je uvežbala — ženska deca — sestara Horvat Draga. — Proste vežbe i skupine izveli su članovi. — Uz zvučke »Pojmo pjesmu jedinstvu i snazi jugoslavenskoj« završila je naša proslava. Starosta čete brat Šušnić Martin zahvalio se i pozdravio prisutne.

Narod je u velikom broju posetio našu proslavu, a naročito se istakla mesna Debrovoľna vatrogasna četa koja je prisustvovala sa svojim celokupnim vodstvom i članstvom.

Sokolska misao postepeno hvata dublji koren u našem mestu, gde je s početka nailazila na veliko nezumevanje. — Uspех se može pripisati mladim i ambicioznim članovima koje vodi načelnik brat Petar Đukić.

TROJEGLAVA. — Dan Ujedinjenja proslavila je Sokolska četa svečano, u lepo ukrašenju sokolani, koja je bila posećena iznad očekivanja. Oko 11 sati do podne započela je svečanost, koju je otvorio pozdravnim govorom zam. starešine V. Krajnović. Iza toga otvirana je državna himna. Zatim je uzeo reč br. načelnik i prosvetar Dim. I. Momčilović, koji je održao značajno predavanje o narodnom ujedinjenju. Nakon toga otvirana je državna himna. Sokolska i sokolska omladina izvela su prikaz od Lj. Krajačića »1 decembra«. Izvedeno je oko 11 patriotskih, sokolskih i nacionalnih deklamacija. Deca su iza toga, kao i članstvo, otpeli drž. himnu, a također sokolsku i slovensku. Posle je celokupno članstvo položilo sok. zavet. Bi, načelnik održao je vrlo lepu reč, koja je toliko delovala na sve prisutne. Ceo program trajao je preko 2 sata.

CELJE. — V razdrapanem mestem gledališću je bila priprejena sok. akademija na predvečer drž. praznika. Po uvodnom govoru br. starešine je zaigral orkester »Glazbene matice« državno himno, na to je sledila recitacija s. Poderžave, Sledila je zopet godbena točka »Veselačenje«. Skupine moškega naraštaja so bile učinkovite, žal deloma nepopolne. Orodna telovadba članov na bradlji in drogu je bila deloma vrhunška, četudi se je opazila pri posameznikih mala »smola«. Moški naraštaj s svojimi drznimi preskoki preko mize je spravil občinstvo v veselo razpoloženje. Sledila je najboljša točka dneva s Murnikovo sestavo valček in Chopinovo kompozicijo. Prizor »Na Kosovo« ni bil baš najbolj primerna točka za ta večer. Igralci so svoje vloge rešili zadovoljivo. V splošnem pa je akademija dosegla svoj namen.

Sokolske knjižnice u ČOS

Kako je duboko segao prosvetni rad u českoslovačkom Sokolstvu kaže nam pregled stanja sokolskih knjižnica. Od okruglo 3.200 društava i četa u ČOS bilo je bez knjižnice samo nešto preko 100 jedinica, a sve ostale imaju u svojim knjižnicama preko 600.000 knjiga zabavnog i poučnog sadržaja. Prednjačke knjižnice, kojih je svega 3.732 — po mnogim društvima imaju muški i ženski prednjački zborovi zasebne knjižnice. — imaju preko 200.000 stručnih knjiga. Kontrola pojedinih župa po društvima pokazala je, da propisane knjige imaju sve knjižnice, a samo kakvih 200 društava još nije potpunoma udovoljilo u ovom pogledu zaključcima prosvetnog odbora ČOS. Zanimljivo je također znati, koliko imaju pretplatnika pojedini sokolski listovi, koje izdaje ČOS. Glavno glasilo ČOS, »Vestnik sokolski« ima po društvima ukupno 38.233 pretplatnika, znak, da se taj list vrlo mnogo čita, a što je i posve naravno, jer pored ostalog građiva donosi i sve službene raspise ČOS. Naraštajski list »Sokolske besede« ima pretplatnika oko 19.000, a dečji list »Vzkržišenie« 45.250. Na sve župske vesnike pretplaćeno je ukupno preko 100.000 pretplatnika.

Drugi dan dopoldne se je vršila v nabitto polni dvorani Sokolskega doma v Gaberjih društvena proslava. Po pozdravnem govoru br. starešine je zapel mladinski zbor nekaj pesmi in obemem deklamiral v zboru dve deklamaciji. Nato so bile razdeljene nagrade in diplome tekmovalcem iz Prage in Ljubljane.

Zvečer je bil prirejen mogočen spreved s bakljami.

Proslava državnega praznika se je obhajala to leto najsvečanije, kar dosedaj nisimo bili vajani.

KOTOR. — Sokolstvo, vojska i građanstvo svečano su proslavili 15-godišnjicu našeg narodnog ujedinjenja. U 9 sati održano je blagodarenje u kat. i pravoslavnoj crkvi. Posle toga Sokoli sa vojskom profesovali su preko obale. U 11 sati održana je svečana sednica u Oficirskom domu. Prisustvovala su sve vlasti i pretstavni mesnih društava. Po podne u 5 sati Gradanska muzika priredila je birani koncert, dok su sve kuće bile rasvećene, a tako i cela okolica. U 6 sati krenula je veličanstvena povorka kroz grad s bakljama i lampionima. Pred Sreskim načelnstvom i Komandom mesta otvirana je himna. Sudelovala je vojska, sva društva kao i đaštvo srednjih škola. U 8 i pol sati već je bila dupkom puna dvorana kavane »Dojmi«, gde se priredila velika svečana akademija. Po sudu svih prisutnih, ovo je bila jedna od najlepših akademija. Br. Domančić održao je prigodni govor. Vežbe naše dece, »Sate«, »Vežbe sa suncobranima« i »Ribarčetov san«, bile su izvedene odlično, kao i »Vežbe šestorice«, što je izveo šegrtski naraštaj. Ali i vežbe naših naraštaja »Proleće«, pa članica »E-mol sonata« i članstva »Oslobodenje«, bile su izvedene bez zamerke. Na koncu bila je živa slika. Dve vrlo zgodne deklamacije »Našemu starešini« od Čerevickoga i »Soko na straži« od br. Bendiša uspeli su. Program je bio popunjen s dve točke pevanja zbora Sv. Tripuna. Zbor je odlično izvršio svoju zadaću.

Sutradan je priredena dečja akademija s vrlo biranim programom, te je opet dvorana bila prepuna dece osnovnih škola i nižih zareda srednjih, kao i dečjim roditeljima. Izvršeno je predvođenje dece u naraštaj, što je kao i dan pre potrafiro vrlo zgodnim rečima starešina br. puk. B. Lj. Marković dok je o značenju 1 decembra govorio br. P. Kovačević.

PRČANJ. — Ovo društvo proslavilo je dan Ujedinjenja akademijom, koja je održana uoči velikog sokolskog i narodnog praznika. Osim vrlo lepih tehničkih točaka nastupio je ovom prilikom po prvi put pevački zbor ovoga društva s nekoliko vrlo uspeših kompozicija.

Na 1 decembra u 10 sati održano je bogosluženje u mesnoj crkvi u kojemu je održao vrlo lep govor brat Don Niko Luković. Iza bogosluženja održana je svečana sednica društva.

Ovogodišnji 1 decembar proslavljen je veličanstveno i dostojno, kao nikada do sada.

TIVAT. — 1 decembra proslavljen je u Tivtu vrlo svečano. Uoči 1 decembra priredena je bakljada, u kojoj je učestvovala pored Sokola i vojska, kao i mnogobrojno građanstvo. Na čelu bakljade bila je muzika Kr. mornarice.

Na dan 1 decembra korporativno se učestvovalo blagodarenju. U 10 sati održana je svečana sednica u domu Jadranske straže. Nakon što je otpeto državnu himnu Pevačko društvo »Jadrane«, starešina društva brat Les Franjo, otvarajući sednicu, seća se umrlih članova kao i onih palih u ratu. Zatim se prešlo na predvođenje dece u naraštaj, a naraštaja u članstvo i polaganje zaveta. Na večer je održana akademija u domu Jadranske straže na kojoj je bilo dvanaest točaka programa. Program je u celosti odlično izveden. Na akademiji je svirao orkestar Kr. mornarice. Uspех akademije je u svakom pogledu vrlo dobar.

DUGA RESA. — Nedavno je ostavio naše društvo naš sokolski i nacionalni radnik br. Jure Cindrić, koji je premešten u svojstvu inspektora osnovne nastave u Karlovac. Br. Cindrić je bio duša svega nacionalnog i sokolskog rada u Dugoj Resi. Dugo vreme vršio je dužnost načelnika i prosvetara u ovom društvu, a u zadnje vreme bio je društveni starešina.

Za proslavu Ujedinjenja priredili smo dne 1 o. m. navečer svečanu akademiju s biranim programom, koja je uspela u svakom pogledu i tehnički i idejno, a napose moralno. M.

MAHIČNO. — 15-godišnjicu Ujedinjenja proslavilo je ovo društvo svečano. Uoči same godišnjice održala je društvena uprava u prisustvu mnogo članova svečanu sednicu. Sednica je počela sokolskim pozdravom. Na sed-

Ne zaboravite, braćo i sestre, svoju dužnost u propagandnom tednu sokolske štampe!

† Jovan Sremac. Ovih dana umro je u Beogradu Jovan Sremac, jedan od naših najodličnijih boraca za oslobođenje i doživotni pretsednik Saveza dobrovoljaca. Pokojnik je bio brat poznatog književnika Stevana Sremca, i rodio se 22 jula 1857 u Senti. Još kao mlad dečko prešao je u Srbiju, gde je i ostao za celog svog dugog i plodnog života, života punog patnja, borbi i rada za oslobođenje porobljene braće. Sve do svetskog rata, kada ga je teška bolest pritisknula uz krevet, bio je stalno u bojnim redovima. Za vreme okupacije Srbije od strane Austrije, bio je uhapšen, jer zbog bolesti nije mogao da ostavi zemlju, te optužen za veleizdaju. Oslobođenje zateklo ga je u Bosanskoj Gradskoj. Dočekao je 76 godina.

50 godišnjica čuvene Sijenkijevićeve trilogije. Ove godine navršava se 50 godišnjica, otkako je izašao potpuni ciklus velikih Sijenkijevićevih romana i to: »Ognjem i mačem«, »Poptop« i »Gospodin Volodijovski«. Ovaj ciklus triju romana, nazvan trilogijom, doneo je piscu svetsku popularnost. Iako je njihova sadržina uzeta iz slavijih vremena poljskog kraljevstva, ipak je njima pisac zadivio čitav svet, i ujedno ga upozorio na slavnu prošlost svoje otadžbine, koja je jednim nasilnim aktom bila lišena slobode i razdeljena među tri države. Ovim svojim, i još drugim romanima iz poljske istorije (»Križari«, »Na polju slave«, »Legije«) budio je i u svome narodu nacionalnu svest i ponos, a što je održavalo nacionalnu otpornost i ulevalo narodu veru, da Poljska mora uskrsnuti opet slobodna, velika i slavna. Povodom ove 50 godišnjice iskrenula je i debata o likovima, koje prikazuje Sijenkijević u svojim romanima, pa je istoričar Gorkov konstatirao, da su Sijenkijevićevi junaci bili u zbilji posve drugačiji. Poljska javnost međutim vidi u ovoj diskusiji samo jedan nepotreban napadaj na jednog od svojih najvećih pisaca i nacionalnih buditelja, jer zna, da je Sijenkijević prikazao u svojim romanima junake idealizovane, da time pokaže narodu svetle primere, ali da mu pokaže i velike mane, zbog kojih je Poljska bila kasnije propala.

Još nešto o proslavama našeg 1 decembra u Češkoslovačkoj. Mi smo već u poslednjem broju doneli noticu o pripremama za što svečaniju proslavu našeg praznika Ujedinjenja u Češkoslovačkoj. U tom pogledu prednjačila je prestonica bratske republike zlatni Prag. Ne samo da su sve vođe novine donosile veće članke, slike Nj. Vel. Kralja i Kraljevskog doma i slike iz naših krajeva, nego je i skoro ceo 1 decembar u radiu bio posvećen našoj zemlji, bilo predavanjima o ovom našem prazniku i o lepotama naše zemlje, bilo prenosom svečanosti i naših pesama. Naročito svečana i oficijelna, ali zbog toga ni-

šta manje iskrena i srdačna, bila je proslava u velikoj sali Obecnog doma, koju su priredile razne nacionalne i kulturne organizacije s Češkoslovačko-jugoslovenskom ligom i COS na čelu. Na ovoj svečanosti, koja je bila odlično posećena, održao je vatren govor o našem blagdanu zamenik staroste COS brat dr. Juraj Slavik, i to na slovačkom jeziku. Na ovoj svečanosti bile su na programu isključivo jugoslovenske kompozicije. U predveče 1 decembra priredilo je Gradsko pozorište na Vinogradima premijeru »Zeca«, komediju mladog našeg književnika Miroslava Feldmana.

Otkriće poprsja zaslužnim kompozitorima u Zagrebu. Dne 17 o. m. odbor delegata zagrebačkih kulturnih i nacionalnih društava privučio je delo jednu svoju davniju odluku, što će na svečan način uz poprsja osnivača Hrvatskog narodnog kazališta Frajdrenjaha i Demetra otkriti u auli zagrebačkog kazališta i biste zaslužnim kompozitorima: Vatroslavu Lisinskome (u spomen 80-godišnjice njegove smrti), Ivanu Zajcu (u oči 20-godišnjice njegove smrti) i Adamu Mandroviću (u spomen njegovog rada i 75 godišnjice njegovog prvog nastupa u starom pozorištu na Markovom trgu). Poprsja ovih zaslužnih kulturnih radnika radovi su profesora Umetničke akademije g. Franja Krnešića. Uveče da vače se ujedno i u proslavu rođenada Nj. Vel. Kralja u pozorištu Zajčeva opera »Nikola Šubić Zrinjski«.

80 godišnjica rođenja Ivana Milčetića. Ivan Milčetić, koji je umro krajem oktobra 1921 — a kome je ove godine poteklo 80 godina od njegovog rođenja, spada među one duhove, koji daju svom vremenu trajan pečat i ostavljaju za sobom neizbrisiv trag. Rodom iz Dubašnice na Krku, Milčetić je studirao gimnaziju na Sušaku a filozofiju u Zagrebu. Postao je zatim profesor, i to najpre u Zagrebu pa je kasnije bio premešten u Varaždin. — Ali ni tamo nije dugo ostao, jer ga je ban Kuen kao opasnog mađarskoj politici premeštio na Sušak, gde je preveo punih 6 godina. Tek 1892 vraća se opet u Varaždin i tamo ostaje sve do svoje smrti. Zbog svog naučnog rada bio je pozvan i na zagrebački univerzitet, ali zbog teških političkih prilika ovaj poziv nije mogao da primi. Jedno od najvećih njegovih dela je »Hrvatska glagolska bibliografija«. Kadeći na ovom opsežnom delu, on je preputovao skoro čitavu Evropu, studirajući stare arhive po raznim gradovima. Milčetić spada i među osnivače hrvatske folkloristike, kojoj je baš on postavio čvrste osnove. Ali Milčetić nije bio samo naučenjak, nije se posvetio samo školi, nego i javnom nacionalnom i kulturnom radu, a osobito se je zalagao za Društvo Sv. Cirila i Metodija, lično sakupljajući doprinose za ovu važnu narodno-odbrambenu i školsku instituciju. Prilikom ovogodišnjeg jubileja njegovog rođenja u Varaždinu, gde mu porodica još danas živi, iznet je predlog, da se na kući, u kojoj je proživio toliko godina svog plodnog života, uzida spomen-ploča ovom velikom sinu našeg naroda.

(Nastavak sa 2 strane)

nici je održao uspelo predavanje o značenju 1 decembra br. starešina Bubaš, dok je glazbena sekcija društva pod ravnanjem br. Plotovića otvirala himnu i nekoliko rodoljubnih pesama. Zatim je obavljeno svečano prevodjenje naraštaja u članstvo, te polaganje svečanog zaveta novih članova. — Time je sednica završena.

Drugi dan t. j. 1 decembra priredilo je društvo u 9½ sati pre podne svečanu akademiju. Akademija je bila vrlo dobro posećena, a uspeh akademije je bio iznad očekivanja. Akademija je započela sokolskim pozdravom, koji su otpevala muška i ženska deca. Zatim je održao predavanje o značenju 1 decembra br. Bubaš Jurica, društveni starešina. Posle su sledile deklamacije i pevanje prigodnih pesama, te vežbe ženske dece s vencima, a muške s batinama. Pevanjem himne završena je ova akademija.

GENERALSKI STOL. — Dan Ujedinjenja proslavljen je na vrlo svečan način u našoj četi. U devet sati održano je blagodarjenje. Posle blagodarjenja održana je svečana sednica, koja je započela u 9 i ½ sati s pevanjem državne himne, koju su vrlo skladno otpevala sokolska deca. Zatim je otpevan sokolski pozdrav, a

onda je br. starešina Tatalović otvorio sednicu s kratkim govorom o značenju dana Ujedinjenja. Br. Mohorić, pretsednik PO, govorio je opširno o značenju Prvog decembra, a zatim je jedna Sokolika deklamlirala prigodnu pesmicu »Na Dan Ujedinjenja« od br. Matešića. Br. Joso Matešić, prosvetar, održao je predavanje o Sokolstvu i Ujedinjenju. Deca iz podmlatka otpevala su »Pojmo pjesmu« i slovensku himnu: »Hej Sloveni«, što su prisutni s ushićenjem saslušali, a potom je završnim govorom starešina zaključio ovu svečanu sednicu.

RADATOVIĆI. — Svečana proslava petnaestogodišnjice Ujedinjenja dana 1 dec. o. g. održana je u ovdajšnjoj školi u zajednici sa školom i podmlatkom Crvenog krsta. Program proslave je bio sledeći: O prvom decembru predavao je upravitelj škole i tajnik čete brat Knežević. O Sokolstvu o njegovom značenju pri stvaranju današnje naše otadžbine predavao je starosta brat Reba. O Crvenom krstu predavala je učiteljica sestra Gvozdenov. Zatim su izvedene prigodne deklamacije i recitacije te zborna pevanje. Posle održana je svečana sednica.

SENJSKI RUDNIK. — Petnaestogodišnjica ujedinjenja proslavljena je u Senjskom Rudniku vrlo svečano. Na-

Preplatite se na sokolske listove!
Podmirite svoju dužnu pretplatu!
Prikupite i nove pretplatnike!
Kupujte i čitajte sokolske knjige!
Svugde širite i pomažite svoju sokolsku štampu!

kon blagodarjenja i povorka, održana je svečana sednica, koju je otvorio br. ing. Ivan Grebenšek, star. društva. Prosvetar br. A. Milojević održao je lep govor. Sledilo je nekoliko deklamacija, prevodjenje naraštaja u članstvo, te polaganje zaveta novog članstva. Sednica je završena sviranjem himne i sokolske koračnice. — Naveče priredena je akademija, koja je počela sviranjem državne himne. Br. prosvetar održao je govor o značenju 1 decembra. Diletantaska sekcija društva dala je u režiji br. D. Kostića »Proglas ujedinjenja«. Pevački zbor otpevao je »Na Adriju« i »Laku noć«. Iza toga sledio je telovježbeni program akademije. Ženska deca izvela su vežbe s obručima, a muška deca — mali vojnici — vežbe s puškama, muški naraštaj sarajevske vežbe, članovi također vežbe za Sarajevo. »Mornari«, vežbe s veslima, odvežbale su naraštajke, muški naraštaj dr. V. Murnikov »Napreć«, članovi vežbu »Vrbničev nad morem«, a muška i ženska deca vežbe »Sa selac«. Kao završnu tačku otpevao je pevački zbor »U boju«. Posle programa nastala je igranka. Kod programa sudelovala je celog dana muzika pod vodstvom brata I. Pojavnika. Akademiju vodio je br. B. Pilinger, nač. društva.

Kupujte zastave kod
I. NEŠKUDLA
 Ljubljana, Pražakova ul. 8

ČABAR. — Ovogodišnja proslava 1 decembra proslavljena je veoma svečano. Uoči prvog decembra organiziralo je naše društvo povorku s društvenom fanfantom kroz Čabar, koji je bio naročito rasvetljen i okičen.

Dne 1 decembra posle svečanog blagodarjenja održana je sednica društva u lepo iskićenim prostorijama. Sednicu otvorio je starosta brat dr. Koritnik, a svečano predavanje održao je tajnik br. Mladen Koritnik. Istovremeno održana je i lepa dečja akademija. Na sednici pohvaljena su i mnoga braća našeg društva za marljiv i savestan rad. Sednici je prisustvovalo i mnogo građanstva, a vlast je zastupao sreski načelnik brat Knežević. Novi članovi položili su sokolski zavet. — Dne 3 decembra u 2 sata popodne održana je društvena akademija u sokolnici s nastupom muške i ženske dece te muškog i ženskog naraštaja. Vežbancu su ritmičke vežbe, veoma lepo. Zasebnu pozornost svratila su na se starija braća s vežbama s batinama. Članovi vežbači izveli su pod vodstvom brata načelnika ing. Turka veoma teški skupinski ritmički sastav. Na koncu nastupili su najstariji vežbači s vežbama na ručama. — Uvečer istoga dana održana je društvena čajanka.

DOMZALE. — Naš Sokol je letos na izredno svečan način proslavil praznik ujedinjenja. Prednjaški zbor je izvežbal vse telovadne oddelke. Izbrano snov za deklamacije je našudiral brat Osovnik T. naš prosvetar. Br. Strnad E. je u zasnovanom govoru poveliceval borce za slobodu domovine i uedinjenje Jugoslovanov. Na prireditvi je sodelovalo tudi »Pevsko društvo Domzale«, ki je pod vodstvom dirigenta g. Kacina nastopilo z moškimi in mešanim zborom. To duhovno ubranost je poveliceval sokolski orkester, ki ga vodi ing. br. Pipan Slavko. V gorenjski narodni noši je nastopila s. Šrihar Milka ter občinstvo do solz ganila, ko je s svojim zvonkim glasom čuvstveno zapela »Koroški zvon in Uedinjenje«. Občinstva je bilo kot še nikdar. Gotovo nad 600 ljudi. Prvič v 15 letih se Domzale pokazale, kako je treba praznovati uedinjenje.

SODRAŽICA. — Tudi naš napredni trg je proslavil dan uedinjenja ter se odel v praznično obleko. Po naši se je vršila v osnovni šoli mladinska akademija, pri kateri je nastopila naša mladina s petjem, telovadnimi nastopi in deklamacijami. — Zve-

čer se je vršila v sokolski dvorani svečana telovadna akademija z izbranim sporedom. Oder je bil okrašen. Sokolsko slavje je otvoril moški zbor z »Bože pravde«, nato je pa br. starosta Jos. Oberstar v vznesenem govoru pojasnil pomen 15-letnice našega Ujedinjenja. Prečitala se je savezna poslanica br. Gangla, nato se je pa vršila svečana zaobljuba novega članstva, na katero je imel br. starosta primeren nagovor o sokolski misli. Zopet je zapel moški zbor zelo ubrano 3 pesmi, saj je pevski zbor poleg 15 letnice osvobođenja praznoval tudi svojo 15 letnico obstoja ter nastopil za to svečano proslavo v krojih. Sledil je nastop mlajše ženske dece, ki je izvajala ob spremljevanju klavirja vaje z veternicami zelo skladno, nato je pa nastopila muška deca z kuhlalicami kot »Kuharije«. Po deklamaciji »Na pohode, nas je očarala s svojimi vajami »Zvezdice« starejša ženska deca. Pri vseh nastopih posameznih oddelkov so bile vaje dobro in skladno izvajane. Sledila je deklamacija »Sokolsko bratstvo«, moški naraštaj pa vajo »Petorica«; deca je še nastopila s »Dvogovorom«, nato je izvajal ženski naraštaj vaje z žogami na vrvi. Zelo so nas zadivile naše vrle članice s »Plesom sedmorice«. Proti koncu sporeda so nastopili naši člani z vajami »Napreć« ter smo videli, kaj zmore vztrajno delo v telovadnici. Za zaključno točko so nastopili zopet naši pevci ter s tem zaključili impozantno sokolsko slavje. — Udeležba članstva in ostalega občinstva je bila zelo velika. Akademija se bo tudi na željo vseh z malimi spremembami in novimi točkami ponovila na rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra dne 17. decembra.

ka, na to so sledile deklamacije, telovadni nastop in končno tragedija »Mrake«, ki so jo podali naši bratje in sestre zelo dobro.

APAČE. — Dne 1. dec. ob 10. uri dopoldne se je zbralo v tukajšnji šoli vse članstvo in mnogo ostalega občinstva. Spored proslave narodnega i sokolskega praznika je bil zelo pester. Uvodoma je zbor zapel državno himno. Nato je starosta brat Zel Janko otvoril slavnost. Brat prosvetar je imel govor o narodnem in državnem edinstvu. Člani so podali telovadne točke prav dobro. Proste vaje je izvajala muška deca lepo. Ženska deca je sedaj nastopila prvič in je vse vaje skladno izvajala. Bilo je tudi nekaj prav lepih deklamacij. Prizor »Uedinjenje«, je deca odlično podala. Med odmori je igral sokolski tamburaški zbor. Končno pa se je vršila zaobljuba članstva.

METKOVIĆ. — Sokolsko društvo Metković priredilo je dne 18. novem, bra o. g. na prvu godišnjicu prerane smrti blagopok. brata Dinka Baselli-a zadušnice.

S punim pijetatom sečamo se brata Dinka, koji je svojim živim nacionalnim oduševljenjem zadahnutim radom vazda uzorno prednjačio za uzvišene sokolske ideale u sokolskim redovima. Njegov široki idealizam i rodoljublje našlo je u Sokolstvu pravo i zahvalno polje delovanja, koje je on s oduševljenjem vršio. Jugoslovenskoj ideji služio je vazda predano i ostao joj dosledan vazda i u svakoj akciji. Sećajući se ovako svesnog i požrtvovnog nacionalnog i sokolskog radnika Sokolsko društvo u Metkoviću

Jeste li poslali u Novi Sad
20 dinara za pretplatu na
»Sokolsku prosvetu«?
 (Pošt. ček 58.105)

Pročitajte raspis Saveznog prosvetnog odbora broj 11 o obaveznoj pretplati na »Sokolsku prosvetu«!

VODICE-SENKOVTUREN. — Naša četa je u nedeljo 3. t. m. proslavila 15letnico Ujedinjenja. Pevski zbor čete je zapel par pesmic, nato so sledili slavnostni govori. Številni navzoči člani in zastopniki posameznih društev so pričali, da sokolska ideja med občani vedno bolj napreduje. Deca je imela proslavo skupno s šolsko mladino in je nastopila s skupinskimi prostimi vežbami.

ZG. SIŠKA. — Naše društvo je praznovalo praznik našega uedinjenja ob impozantni udeležbi članstva. Udeležilo se je. zahvalne službe božje in šolske proslave v narodni šoli po deputaciji v krojih. Ob 11. uri se je vršila svečana seja uprave. Svečanost se je vršila v sokolski dvorani pri Čarmanu, kateri je bila slavnosti primeren, okusno dekorirana. Program je bil sestavljen iz slavnostnega govora, ki ga je imel br. Engelsberger, iz čitanja poslanica br. Gangla, iz zaobljube članstva, iz prevredbe dece v naraštaj in naraštaja v članstvo, iz razdelitve diplom tekmovalcem in tekmovalkam ter petja sokolske in državne himne. Popoldne ob tretji uri se je vršila istotam lepo uspela mladinska sokolska akademija. Za tem je članstvo prisostvovalo skupnemu manifestacijskemu obhodu v Ljubljani.

GRAHOVO. — Naš Sokol je praznoval naš državni in sokolski praznik 1. dec. nad vse svečano, in sicer v nedeljo 26. nov. Vkljub skrajno slabemu vremenu je bil za svečanost prirejen prostor poln bratov in sester, kakor tudi ostalega občinstva. Br. starosta je v jednatih besedah pojasnil pomen tega drž. in sokolskega prazni-

ključ: Slava i večni spomen bratu Dinku Baselli-u!

OPUZEN - PODGRADINA. — Kako svake tako i ove godine naše društvo proslavilo je na svečan način dan ujedinjenja. U devet sati krenulo je članstvo svih kategorija u povorci, kojoj su se pridružila i školska deca u crkvu na blagodarjenje. Iza blagodarjenja održana je svečana sednica. Sednicu je otvorio starešina brat S. Djumović, pozdravivši sve prisutne, naglasivši značenje i veličinu 1 decembra. Zatim su naši najmlađi otpevali drž. himnu. Pročitana je poslanica SSKJ. Izvršen je prevod naraštaja u članstvo i dece u naraštaj. Brat starešina govorio je prevedenima o snazi i težnjama Sokolstva, nakon čega su isti položili zavet. Starešina se je zahvalio svim prisutnim. — Navečer je održana akademija, koja je započela dečijim pevanjem himne. Deca su uzorno izvela nekoliko deklamacija i dva igrokaza »Čistoća« — pola zdravlja« i »Prvi decembar«. Članstvo diletantске sekcije izvelo je poz. komad »Zenomrzac« od M. Bakića. Dobro je uspeo. Nastup mlade dece u prostim vežbama dobar, disciplina odlična. Starija deca nastupila su s istim vežbama; izvedba i disciplina lošija. Zau. naraštaj njih (6) proste vežbe vrlo slabo uvežbane. Posledna točka bila je nastup članova u prostim vežbama. Vežbe su slikovite i dosta teške, zahtejavaju još mnogo izvežbanosti.

GABELA. — Naša četa proslavila je 1. dec. na vrlo svečan način. U prostorijama mesne Osn. škole održana je svečana sednica sa velikim brojem članova. Na svečanoj sednici je stareši-

Bratske sokolske jedinice i vi braćo i sestre sokolski funkcionari, da li ste svi izvršili svoju dužnost prema svojoj sokolskoj štampi? — Ako niste, učinite to odmah! Svojim primerom prednjačite svemu ostalom članstvu!

ROSIIA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

na br. Pavić vršio je zavet članova, koji su se upisali u tekućoj godini i podelio darove članovima br. 1. Krtačić, S. Sojpuru, S. Arnaut, Fr. Paviću i Goli D., koji su darove dobili na »Sokolskoj poljoprivrednoj izložbi u Čapljinu«. Posle svečane sednice formirana je povorka.

U veče u 18 sati održano je sokolsko selo u prostorijama čete s ovim programom: 1) »O 1 decembra« govorio je br. Fr. Pavić. 2) Sokolska himna, dek. br. Milan Golo. 3) Dan Ujedinjenja, govorio je br. Ilija Krtačić. 4) Guslar, br. Mirić Vaso.

Posle svečanosti razvilo se je narodno kolo i igranka.

BAČKA TOPOLA. — Sokolsko društvo Bačka Topola proslavilo je 1 decembar vrlo svečano. U devet časova pre podne pošla je sokolska povorka u sve ovdajšnje bogomolje na blagodarenje. U deset i po časova održana je svečana sednica uprave. — Sednicu je otvorio pozdravnim govorom br. Kosta Lavirac, starešina društva, pošto je prethodno otpjevana državna himna i sokolski pozdrav. Predavanje o značenju 1 decembra održao je br. dr. Radivoje Ristić, sudija sr. suda. Zatim su novi članovi položili sokolski zavet, a na kraju hor učenika osnovne škole otpjevao je pesmu »Hajta braće«.

Po podne u 2 časa održana je dečija akademija, a uveče u 8 1/2 časova svečana akademija s odabranim i obilnim programom. Sve tačke na programu izvedene su dobro i na mnogobrojnu posetu ostavile snažan utisak. Obe akademije uspele su kako u moralnom tako i u materijalnom pogledu.

SUBOTICA. — O petnaestoj obljetnici našeg narodnog oslobođenja i ovdajšnje Sok. društvo priredilo je svoju tradicionalnu akademiju u velikoj dvorani gradskog pozorišta. Svi oni, koji nacionalno osećaju i misle ispunili su do poslednjeg mesta gledalište, te su s puno pažnje posmatrali prikazani program, koji je potpuno zadovoljio. Sokolska muzika, kao uvod, otvirala je »Jugoslovenske bisere« od Leopolda odlično. Zatim je zam. starešine br. Dorđević izgovorio svečanu sokolsku reč. Kao treću tačku videli smo živu sliku, jednu odličnu kompoziciju ovd. umetnika-slikara br. S. Rajkovića, sa 47 učesnika svih kategorija. Kompozicija je bila u stilu starog veka, a u duhu našeg narodnog ujedinjenja. 4) m. deca (24) prikazala su nam »Sokole vojnike« od L. Tešića, a na glazbu J. Petrika. Sam sastav može zadovoljiti, jer odgovara mentalitetu vežbača; izvedba je bila isto zadovoljavajuća. 5)

Ž. deca (12) »Vežbe s loptama« od H. Kolomaznikove, s muzikom od K. Popšića; prikladan sastav izveden je vrlo dobro, što je dokaz puno uloženoj truda. 6) Starija braća (9) vežbala su Erbenovu devetku s dugom motkom, na muziku od Görtlera veoma lepo pa su i bili burno nagrađeni. 7) m. (12) i ž. deca (18) vežbe na konju i gredi od Erben. Izvedba, naročito kod ženskih vrlo dobra. 8) Članovi (prednjački zbor) (12) vežbali su poznati sastav br. I. Kovača »Hej trubaču«. Uvežbanost je bila vrlo dobra. Ritam je bio slab, muzika je prelagano svirala, te tako nije bio postignut onaj efekat, koji sama tačka po sebi zahteva. 9) Članovi (7) na razboju vežbali su dobro obe zajedničke vežbe, kod treće slobodne, pojedinci su se opet upustili u nekakve kombinacije, koje nisu mogli izvesti onako, kako to dolikuje priredbi. 10) Ž. naraštaj (8) pokazao nam je vežbačke motive od D. Zemanove, jednu odličnu stvar punu gimnastike i pokreta. Ovo je bez sumnje najbolja tačka ove akademije, šteta je samo što je gledaoci nisu ocenili i nagradili prema njenoj stvarnoj vrednosti. 11) M. naraštaj (25) dvadesetpetorka od Erben s Görtlerovom muzikom ide u svakom pogledu u korak s prednjom tačkom. 12) Članice (7) prikazale su »Hor s vencima« od H. Burgerove; jedan čisto ritmički sastav lepo prikazan s ne mnogo temperamenta i nekoliko sitnih, jedva primetnih zabuna. 13) Kao poslednju tačku videli smo sastav L. Pešića »za Slobodu« s članovima (10) i članicama (6). Odlična zamisao lepo stilizovana i izvedena.

Na završetku moramo pohvaliti što smo na programu videli i četiri stvari od naših autora. — M. B. N.

IVANIĆ GRAD. — Uoči dana Ujedinjenja u 8 sati na večer priredilo je Sok. društvo Ivanić Grad uspešno akademiju. U dvorani Tonkina okupio se lep broj članova, naraštaja i dece, a primećeni su i brojni roditelji. Akademiju je otvorio starešina br. dr. Cv. Krnjević, lekar, s prigodnim govorom. Orkestar vatrog. glazbe otvirao je državnu himnu. Između programa bile su patriotske deklamacije. Izveden je i pozorišni komad »Prvi decembar« od Krajačića. Muški i ženski podmladak (24) nastupio je sa simboličnom vežbom »Oslobođenje Istre« od br. A. Bačića. Ova tačka zadržala je prisutne. Zatim je muški i ženski podmladak mladi (28) izveo vežbe od br. Borasa, a muški naraštaj »devetku« od Lotskoga. Nadalje muški i ženski podmladak (30) nastupio je u vežbama sa zastavicama i vencima od Mudroga,

a ženski naraštaj (18) s vežbama za zagrebački slet. Na kraju su muška i ženska deca (14) izvela narodni ples »Drmeša« od sestre Lipovčak. Ova tačka bila je primljena s velikim oduševljenjem publike. Zatim je izveden mimohod. Sve vežbe ispale su dobro i skladno.

Na sam 1 decembar održana su blagodarenja u rimokatoličkoj i pravoslavnoj crkvi. Kroz grad je prošla lepa povorka uz sviranje vatrogasne glazbe. U 10 sati održana je svečana sednica Sokolskog društva u dvorani Tonkina. Prisutne je pozdravio s prigodnim govorom starešina br. dr. Krnjević. Nakon što je izvedena himna, brat prosvetar Ed. Babić, direktor Grad. škole, održao je vrlo lepo predavanje o značenju 1 decembra i Sokolstva. Zatim je tajnik brat Ivo Čorak pročitao iz spomenice sve ono, što zaseda na dnevni red svečane sednice. Novi članovi položili su zavet, a ujedno je izvršen svečani prevod podmlatka u naraštaj. Svečanost je završena himnom. — Z. N.

KUTINA. — Sokolsko društvo Kutina proslavilo je praznik Ujedinjenja na vrlo svečan način. 30 novembra navečer održana je svečana akademija u Sokolskom domu, na kojoj su sudelovali i čete: Zbjegovača, Hova, Šarotova, Srp. Selište i Mikleuška. Čete su nastupile u prostim vežbama i na spravama. Akademiji je prisustvovalo više od 400 osoba. Posle akademije održana je zabava uz pevanje Sokolske pevačke sekcije.

Prvog decembra prisustvovali su Sokoli blagodarenjima u crkvi i hramu, a u 11 sati održana je u sokolani svečana sednica s predavanjem o značenju 1 decembra. Sokolski zavet položilo je 111 novih članova i članica. Sednica je završena pevanjem himne.

MARIJA BISTRICA. — Sokolsko društvo Marija Bistrica proslavilo je dan ujedinjenja na najsvečaniji način. U 9 sati prisustvovalo je društvo blagodarenju s otalim društvima. Posle blagodarenja održana je svečana sednica kojoj su sudelovala sva mesna društva. Sa sednice poslan je brzjavni pozdrav banu br. dru Peroviću. Prosvetar br. Slavko Ladović je predavao o značenju 1 decembra. Nakon toga položili su novi članovi zavet. Posle toga održana je akademija. Na programu su bile proste vežbe, deklamacije, dvoglasno pevanje dece, vežbe na spravama i skupine. Na koncu je otpjevana drž. himna. Naroda je bilo mnogo, ali, nažalost, dvorana nije mogla sve primiti.

PAKRAC. — Sokolsko društvo Pakrac na svečan način proslavilo je dan narodnog ujedinjenja 1 decembar. U 8 sati pre podne pred sokolskim domom formirana je povorka svih kategorija, koja je s društvenom zastavom, praćena društvenom fanfarom, krenula na bogoslužje u rimokatoličku i pravoslavnu crkvu kao i u jevrejski hram. Naročito svečan izgled povorke bio je i zbog toga, što su u njoj uzeli učesća i g. g. oficiri na čelu s komandantom IV Armijske oblasti iz Zagreba deneralom bratom Ljubomirovićem, a koji su posle bogoslužja prisustvovali i svečanoj sednici bratskog društva Lipik.

Iako prostrana dvorana u sokolskom domu bila je ipak malena da primi članstvo, predstavnice vlasti i svih pakračkih društava. Svečanu sednicu otvorio je starešina društva brat dr. Markulin, pozdravivši prisutne i iznevši značaj 1 decembra za naše Sokolstvo. Zatim je društvena fanfara otvirala državnu himnu. Brat prosvetar pročitao je nato poslanicu bratskog Saveza, koja je oduševljeno pozdravljena. Nakon toga u toku ove godine primljeno članstvo položilo je zavet, a za to vreme društvena fanfara svirala je »Hej Slovenici«. Time je program pre podne bio završen.

Istoga dana naveče u 8 sati održana je u sokolani svečana akademija, koja je uspeła preko svakog očekivanja. Na akademiji prikazane su sledeće tačke: 1) Značaj 1 decembra, proslav, koji je održan po bratu D. Novakoviću; 2) tačka: »Oslobođenje Istre«, koju je izveo ženski i muški naraštaj; 3) »Drmeša«, izvela muška i ženska deca u narodnoj nošnji; 4) Skupinske vežbe devetorice — muški naraštaj; 5) Ples turkinjica, izvele članice; 6) Poloneza — članovi; 7) Vežbe na ručama — članovi; 8) pozorišni komad »Knez Ivo od Sembrije«, izveden pod društvenoj diletantskoj sekciji pod vodstvom njenog pročelnika.

Posle programa nastalo je sokolsko veselje, koje je ispunjavao sokolski orkestar pod vodstvom sestre A. Kamenar, čije su vredne ruke propratile na glasoviru ceo program vežbi.

A. M.

ZAGREB. — Petnaestu obljetnicu dana Oslobođenja i Ujedinjenja su zagrebački Sokoli proslavili na naročito svečan način, dajući time vidnog znaka za početak jubilarne godine — šezdesetogodišnjice od osnivanja prvog Sokolskog društva u Zagrebu. 30 XI je održana svečana akademija u narodnom kazalištu. Starešina Sokolskog društva I br. Milan Jurišević je

toplo pozdravio bana br. dr. Ivu Perovića, zastupnika komandanta armije generala br. J. Damjanovića, gradonačelnika br. Krbeka, izaslanika Saveza SKJ br. Paunkovića, delegata zagrebačke Sokolske župe br. Debeljaka, i ostale prisutne. Pred punim kazalištem (sve mesta rasprodana) je br. Debeljak održao govor o značenju Prvog decembra, kako za Sokolstvo tako i za ceo naš narod. Zatim su sva zagrebačka sokolska društva izvodila pojedine tačke. Naročiti aplauz i simpatije je osvojilo pobeđničko odeljenje Kraljevog mača iz Ljubljane.

Na dan prvog decembra, posle blagodarenja u svim bogomoljama, sakupila su se sva društva u Bogovićevo ulicu 7. Odavde se oprostilo Sokolsko društvo I sa svojim starim prostorijama, i na čelu sa zastavama, trofejima i slikama, cela povorka je krenula na osvećenje novog sokolskog doma na Ciglan. Nova sokolana je bila premlena da primi sve članstvo i građanstvo, koje je došlo da prisustvuje svečanom činu, otvaranju novog sokolskog žarišta. Svečanost je započela predajom ključeva od strane bana Savske banovine, uz prisustvo izaslanika gg. ministara Unutarnjih dela i Prosvete, te svih civilnih i vojnih vlasti iz Zagreba.

Po podne je jedna delegacija Sokola posetila Mirogaj, i na grobove naših velikana položila cveće.

Uveče je u hotelu Esplanade priređen Slovenski ples, pod pokroviteljstvom starešine SKJ Nj. Kr. Vis. Prestolonaslednika Petra. Nj. Vel. Kralja, odnosno Pokrovitelja, zastupao je divizijski general br. J. Damjanović. Br. ban je posetio ples u sokolskoj odori, dok su dame iz najotmenijih zagrebačkih krugova bile obučene u živopisne narodne nošnje. U prekrasnoj sali od preliha svih mogućih boja (poslije od ervenila sokolskih krojeva, pa preko naše zagorske, ličke dalmatinske, ernogorske, južnosrbijanske, šumadijske, sremske, slavonske, slovenačke, istarske, češke i moravske, pa čak i lužičko-srpske narodne nošnje) izvela su braća i sestre Čehoslovaci moravski ples, a jedan brat Ruskog Sokola odigrao je ruski »kazaoček«.

Sve priredbe su izvedene u organizaciji i režiji Sokolskog društva I kao početak njegovog rada u novoj dvorani.

Bez preterivanja se može reći, da je ovo bila jedna retka priredba za Zagrepčane, ali to je samo uvertira za velika sokolska dela, koja će oni pokazati svojim pokrajinskim sletom u avgustu 1934.

(Nastaviće se)

Sokoli! Nabavljajte Vaše **skije** (smučke) izravno od producenta kod **domaće industrije**

M. DRUCKER
ZAGREB, ILICA 39

Kr. dvorski liferant

Zatražite **specijalne** ponude!

Priporoča se najstarejša slovenska plesarska, ličarska, sobo- in črkoslikarska delavnica

IVAN BRICELI
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Stekovna izviritev telovadnega orodja. Delo solidno, cenazmerno

TRGOVAČKA TISKARA
V.G. KRALJETA
SUŠAK
Strossmayerova ulica 5
TELEFON BROJ 3-22

»Spomen - klinge«
Eksere
za osvećenje sokolske zastave
najbolje i jevtino izradjuje
MIRKO SMAT, graver
Beograd, Terazije 1

Ali želite imate potrebne knjige?

Sokolska literatura, sportne, leposlovne, mladinske, znanstvene, šolske knjige. Velika zaloga slovenskih, srbskih, hrvatskih in drugih slovanskih, angleških, francoskih, nemških in drugih knjig.

Kdo Vam jih pošlje?

Knjigarna Učiteljske tiskarne
Maribor • Ljubljana
Tyrševa cesta 44 • Frančiškanska ulica 6

KLIJEJE
vseh vrst fotografij
ali risbah
i svih suje
najsolidnije

KLIJARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVATI

Najbolje tambure
Sremske i Farkaševske vrste te majstorske gitare i mandoline uz jamstvo preporuča Svjetska rokotvornica tambura

STJEPAN M. GILG, SISAČ br. 62
Jugoslavija
NABAVITE NOVI VELIKI ILUSTROVANI CJENIK TAMBURA, kojeg svakome na zahtjev šaljem badava. Odlikovan sa 3 zlatne kolajne i diplome.

Sokoli i Sokolice! Naručite i si-
žite se samo kod onih tvrtka, koje
oglašuju u »Sokolskom glasniku«!

Širite sokolsku štampu!
Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska: E. Gangl: O sokolski ideji.
II. " Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III. " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV. " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. " Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI. " Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII. " Jan Křen: Cilj sokolskih težnje.
VIII. " E. Gangl: Tyršev Sokolstvo. (Sloven. tekst).
VIII. a " Isto. (Srpsko-hrvatski tekst)
IX. " Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. M. Tyrša.
X. " E. Gangl: Tyršev poslanstvo. (Slov. tekst)
X. a " Isto. (Srpsko-hrvatski tekst)

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI
U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: ODOBJKA (VOLLEY BALL)
U kartonu 12 Din

Franjo Malin: Praktički udžbenik češkog jezika.
U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak: SVESLOVENSKA MISAO
U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožič: METODIKA SOKOLSKE VZGOJE
U tvrdom povezu 36 Din

Franjo Malin: ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA
U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
Ljubljana, Narodni dom
Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831